

## **ABSTRAKT**

Ve své práci jsem se pokusil zachytit proměny obrazu Karlštejna v historickém vědomí české a německé společnosti na pozadí širších politicko-kulturních souvislostí. Čeští vlastenci hrad pokládali za symbol osudů českého národa, který prožil období největší slávy za vlády císaře Karla IV., ovšem v současnosti zůstával spíše opomíjený a zanedbávaný. Mezi německými učiteli se v první polovině 19. století šířila romantická představa, podle níž byl Karlštejn vybudován podle vzoru bájného hradu, který byl vylíčen v rytířských legendách o svatém Grálu. Chátrající středověká stavba se v osmdesátých až devadesátých letech 19. století dočkala důkladné rekonstrukce, na které se podíleli významní architekti té doby, Friedrich Schmidt a Josef Mocker. Česká politická reprezentace obnovu Karlštejna prosazovala v souvislosti se státoprávními požadavky, které měly být završeny právě opravou středověkého hradu a královskou korunovací rakouského císaře svatováclavskou korunou. Středověká stavba byla totiž mylně považována za místo původního uložení korunovační insignie. Zatímco v historickém vědomí německé společnosti Karlštejn zůstal památkou slávy Svaté říše římské a důkazem umu německých středověkých stavitelů a malířů, česká společnost ho vnímala jako kamenného strážce české královské koruny. Karlštejnský symbol se pro ně stal pulzujícím místem paměti, k jehož oživování přispěla nejen podpora rekonstrukce středověké stavby, ale také organizace vlasteneckých shromáždění, skupinových i individuálních výletů a vybudování nové expozice přibližující nejslavnější epochu národních dějin.

## **KLÍČOVÁ SLOVA**

historické vědomí, místa paměti, formování moderních národů, státoprávní program, svatováclavská koruna, památková péče, neogotika, purismus